

Rapport Utvärdering av SFI

**AcadeMedia/Eductus,
återbesök
28 oktober**

Rapporten ingår i ett utvärderingsprojekt som är ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen och SFI Stockholm vid arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholms stad.

Innehåll

Innehållsförteckning	2
Uppdrag och genomförande	3
Resultat	5

Uppdrag och genomförande

Nedan beskrivs den metod som uppföljningsenheten i Stockholms stad tillämpar vid utvärderingsuppdrag 2012 – 2013 i ett projekt rörande sfi i samarbete med SFI Stockholm vid arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholms stad. Samtliga sfi-anordnare kommer att utvärderas i projektet. Utvärderingen inleds med sfi som bedrivs på entreprenad av företag som är nya som leverantörer av sfi-utbildning till Stockholms stad sedan augusti 2011 och följs sedan av utvärdering av utbildningsanordnare som anlitats tidigare av SFI Stockholm. Rektorer vid SFI Stockholm har varit medbedömare i utvärderingsuppdraget. De har agerat medbedömare hos kollegans utbildningsanordnare, det vill säga hos den utbildningsanordnare som man inte har utbildningsansvaret för. Dessa utvärderingsbesök, en form av grundutvärdering, har varit ungefär en vecka på varje enhet/skola. 2013/2014 genomförs korta återbesök hos samtliga externa utbildningsanordnare för att följa upp hur de har arbetat med de utvecklingsområden som föreslogs i den tidigare grundutvärderingen. Hösten 2013 genomförs även grundutvärdering av egenregins sfi, och den utvärderingen kommer också att följas upp av korta återbesök efter cirka ett år.

Grundutvärdering

Uppföljningsenheten vid Stockholms stads utbildningsförvaltning utvärderar den pedagogiska verksamheten och främjar vuxnas lärande genom att

- granska måluppfyllelsen utifrån nationella styrdokument
- kontrollera efterlevnaden av nationella riktlinjer
- granska hur skolan utvärderar sin egen verksamhet
- ge rekommendationer om vad som bör förändras och utvecklas.

Vi genomför vårt uppdrag genom att

- läsa material som skolan ställer till förfogande och även material från andra källor (ex. från Skolverket)
- intervjua elever, personal och skolläda. I nybörjargrupperna har tolk använts vid elevintervjuerna.
- observera verksamheten och göra lektionsbesök.

I första hand granskar vi måluppfyllelsen, det vill säga att vi bildar oss en så heltäckande bild som möjligt av hur målen i styrdokumentet tolkas och förverkligas på skolan. Vi gör detta

utifrån en prioritering av mål från läroplanen och andra nationella styrdokument. Utvärderingsbesöket omfattar ungefär en vecka.

Förutom detta granskar vi skolans förmåga att själv utvärdera sin kvalitet för att förbättra verksamheten. Hög kvalitet innebär enligt Skolverkets definition främst att verksamheten utmärks av att den väl:

- strävar mot och uppfyller nationella mål
- svarar mot nationella krav och riktlinjer
- uppfyller andra mål, krav och riktlinjer som är förenliga med de nationella
- kännetecknas av en strävan till förnyelse och ständiga förbättringar utifrån de förutsättningar man har.¹

Återbesök

Utöver den utvärderingsmodell som beskrivs ovan genomför vi i detta utvärderingsuppdrag även ett kortare uppföljningsbesök efter ett år hos de tidigare utvärderade utbildningsanordnarna.

Vid återbesöket omfattar utvärderingen endast en halv dag då skolledning, en lärargrupp och en elevgrupp intervjuas. Skolledningen får en snabb muntlig återkoppling i slutet av dagen. Vid återbesök utgår utvärderingen från den tidigare utvärderingsrapportens utvecklingsområden och redovisar vilka förändringar som utbildningsanordnaren har vidtagit. I denna rapport sker redovisningen endast utifrån tidigare prioriterade utvecklingsområden.

För beskrivning av enheten och närmare detaljer hänvisas till den tidigare utvärderingsrapporten för AcadeMedia/Eductus den 19-23 mars 2012.

¹ 1 Från Skolverkets verktyg ”BRUK – för kvalitetsarbete i förskola och skola”, s 8.

Resultat

Allmänt

AcadeMedia/Eductus, Medborgarplatsen

Företagets vuxenutbildning har omorganiserats sedan vårt tidigare utvärderingsbesök och alla ledare på enheten på Medborgarplatsen är nya. Även regionalt har företaget omorganiserats och bytt ledning. Lokalt på enheten har man nu en utbildningsansvarig på heltid och även den lokala ledningen har förstärkts med en person som på deltid har ansvar för de nationella proven. Dessutom har viss förstärkning skett av administration och studie- och yrkesvägledning. Kvällsverksamheten på Odenplan har nyligen flyttats till Medborgarplatsen så all verksamhet har nu koncentrerats till en plats. Den regionala chefen har tillsatt en stab på regional nivå som arbetar med utveckling av bland annat kvalitet och pedagogik och denna stab besöker varje vecka de olika enheterna. Även de flesta av lärarna är nya på enheten och strävan har varit att minska antalet deltidstjänster och satsa på heltidstjänster så långt det är möjligt. Skolan har nu cirka 15 lärare. Den tidigare aviserade lärplattformen har ännu inte tagits i bruk så som planerats.

Uppföljning av prioriterade utvecklingsområden

Följande prioriterade utvecklingsområden föreslogs i den tidigare utvärderingsrapporten den 19-23 mars 2012 för AcadeMedia/Eductus. Våra synpunkter från dagens återbesök 28 oktober 2013 redovisas i kommentar nedan.

- **Pedagogiskt ledarskap**

”Ansvarsfördelningen mellan områdeschef och lokal platsansvarig skolledare bör förtydligas, liksom även ansvarsfördelningen gentemot den kommunala rektorsorganisationen i samband med införandet av ny skollag. Ansvarig ledare bör leda skolan och lärandet på skolan på ett tydligare sätt, skapa en vision tillsammans med lärare och elever och sedan skapa regelbundna mötesplatser för lärarna för att coacha och utmana lärarna i deras ledarskap. Någon form av strukturerade lektionsbesök bör ingå i det arbetet. Skolan bör också skapa ett antal rutiner, bland annat för att komma igång med det systematiska kvalitetsarbetet.” (Utvärderingsrapport 19-23 mars 2012)

Kommentar:

Det är positivt att den person som nu är utbildningsansvarig har ett tydligt ansvar för både personal, ekonomi och utbildningsverksamhet. All verksamhet har nu koncentrerats till samma lokal vilket innebär att utbildningsansvarig alltid finns på plats och detta uppskattas av både personal och elever. Den förstärkning som gjorts resursmässigt för ledningen är också positiv, liksom den stöttning som företaget ger i form av stabsstöd för bland annat pedagogisk utveckling och kvalitetsarbete på den lokala nivån. Dock har ledarskapet på den lokala nivån ännu inte alltid hunnit ta itu med de nödvändiga frågorna. Det finns ingen mötestid för personalen och personalen var till exempel helt ovetande om vem som var arbetslagsledare och dennes roll. Inte minst kvällslärarna är en viktig grupp att beakta när man planerar för mötes- och informationsstrukturen. Inga lektionsbesök genomförs ännu och lärarna saknar ett forum för gemensamt erfarenhetsutbyte och diskussion. Exempelvis efterlystes en modell för hur vikariefrågan ska lösas; lärarna föreslog en planeringspärm där de kan se vad som är på gång i olika grupper när de ska vikariera för varandra med kort varsel. Trots utökning av studie- och yrkesvägledningsresursen används inte den resursen och eleverna visste inte vem det var. Skolans vision är oklar för lärarna och eleverna och det finns ingen klar bild av hur skolan ser på exempelvis formativ bedömning eller hur återkoppling av studieprogressionen ska ske till eleverna. Det saknas alltså tydlig och hållbar struktur i verksamheten inom flera områden.

- **Elevintroduktionen**

”Elevintroduktionen bör stramas upp och diskuteras igenom så att upplägget blir optimalt. Den bör bli mer individualiserad och målgruppsanpassad samt innehålla mer adekvat information om sfi:s struktur. Innehållet i elevintroduktionen bör vara välkänt hos alla lärare så att de vet var de ska ta vid när de tar över eleverna efter introduktionen.”

(Utvärderingsrapport 19-23 mars 2012)

Kommentar:

Här menar vi att skolan har tagit stora steg framåt. Lärarna vet vad som görs på introduktionen och introduktionen har även en flexibel längd, anpassad för elevens individuella behov. De uppgifter som eleverna gör under introduktionen samlas i en mapp och lämnas över till mottagande lärare så att den nya läraren snabbt kan se exempel på vilken nivå den nya eleven befinner sig och kan anpassa

undervisningen på ett lämpligt sätt. Eleverna är också nöjda med introduktionens utformning.

- **Formativ bedömning – framåtsyftande återkoppling**

”Kollegiet tillsammans med ledningen bör genomgå kompetensutveckling gällande formativ bedömning för att kunna ge sfi-eleverna bästa möjliga stöd i språkstudierna. Återkopplingen till eleverna om kunskapsprogressionen bör vara mycket tydligare och mer framåtsyftande. Den individuella studieplanen bör vara mer konkret och innehålla kontinuerlig skriftlig information om elevens kunskapsprogression och följas upp tillsammans med eleven med regelbundna intervall under kursen.”

(Utvärderingsrapport 19-23 mars 2012)

Kommentar:

Företaget har genomfört kompetensutveckling i form av inspirationsföreläsning inom detta område, vilket vi menar är bra. Tyvärr har inte den kompetensutvecklingen sedan följts upp på någon lärarträff eller på annat sätt, vilket innebär att frågan delvis har runnit ut i sanden. Vissa lärare arbetar med formativ bedömning och andra verkar inte riktigt ha förstått innebörden av begreppet utan arbetar med återkoppling till eleverna på mer traditionellt sätt. Det saknas alltså uthållighet och kontinuitet i det pedagogiska arbetet och ledningens vision inom området är oklar. Det faktum att kursmålen och kravnivåerna för de olika betygsstegen inte är kända för eleverna bidrar också till att skolan har en hel del utvecklingsarbete kvar att göra inom detta område.

- **Undervisningens upplägg**

”De långa studiepassen i den intensivundervisning som bedrivs inom sfi bör vara mer varierade och ha tydligare mål och inte bara ange aktiviteter. Läraren måste säkerställa att alla kursmål tränas regelbundet och att eleverna har förstått kursmålen.”

(Utvärderingsrapport 19-23 mars 2013)

Kommentar:

Skolan arbetar med tvåveckorsteman enligt en modell med ett årshjul, vilket vi tycker är en bra modell. Dock tror vi att skolan måste förtydliga dessa teman för eleverna, för de var oftast inte medvetna om att det fanns olika teman. Lärarna strävar efter att träna de olika färdigheterna med eleverna, och försök görs att använda internet och exempelvis filma en diskussion för att sedan lägga ut på nätet. Eleverna uppskattar att lärarna är så tålmodiga och

duktiga på att förklara, och flera elever hade varit på olika studiebesök. Några elever framförde önskemål om mer hörövningar och konversationsövningar, medan andra elever tyckte det var bra. Vi tror att undervisningen skulle vinna mycket på att lärarna reflekterade mer över sin undervisning. Idag kännetecknas det mesta av ”görandets kultur”, det vill säga undervisningen rullar på utan att lärarna alltid på djupet reflekterar över när-var-hur-varför de olika momenten och övningarna används. Återigen aktualiseras behovet av mötestid och pedagogisk ledning av verksamheten. Vissa lärare bedriver en mycket genomtänkt undervisning men ledningen skulle behöva säkerställa att all undervisning genomsyras av detta.

- **Värdegrund**

”Ledningen bör inleda ett värdegrundsarbete bland personalen för att diskutera hur bemötandet av eleverna ska ske under lektionerna, både vad gäller relation och kulturmöte mellan lärare och elev och mellan eleverna.”

(Utvärderingsrapport 19-23 mars 2012)

Kommentar:

Eleverna säger i intervjun att de trivs mycket bra och att de möts av respekt både av lärare och annan personal samt att alla elever också bemöts varandra med respekt. Här får vi alltså en mycket bättre bild av skolan jämfört med vårt tidigare utvärderingsbesök. Vi tror ändå att skolan måste arbeta vidare med att stärka värdegrundsarbetet så att arbetet med en plan mot diskriminering och kränkande behandling och uppföljningen och förnyandet av detta blir ett naturligt och viktigt inslag i arbetet för både lärare och elever varje år.

Stockholm den 28 oktober 2013

Lena Kaev	Anna Sundbom
Utvärderare	Rektor sfi, medbedömare
Utbildningsförvaltningen	Arbetsmarknadsförvaltningen
Stockholms stad	Stockholms stad